

نظام مفهومی قرآن کریم

ریشه‌ی ۱۸۷۱

و ف

هو الحکیم

برای دستیابی به نقشه‌ی علم، نیاز به نقشه‌ی مفاهیمی داریم که در شکل‌گیری حوزه‌های علمی مورد استفاده قرار می‌گیرد. برای به دست آوردن نقشه‌ی مفاهیم نیز می‌توان از نقشه‌ی ریشه‌های مفاهیم آغاز کرد. در تدوین نقشه‌ی علم مورد نظر ما که زیربنا و شالوده‌ی آن، قرآنی است، ابتدا به نقشه‌ی مفاهیم قرآنی نیاز داریم که برای رسیدن به آن، نخست از نقشه‌ی ریشه‌های قرآنی آغاز می‌کنیم. در این نقشه، ریشه‌ی لغوی مفاهیم قرآنی و روابط آنها به تصویر کشیده می‌شود.

قرآن کریم دارای ۱۹۱۹ ریشه می‌باشد که مجموعه‌ی ۱۶۰۹۰ کلمه‌ی مختلف (با در نظر گرفتن اعراب) از آنها مشتق شده است.

در نقشه‌ی ریشه‌های مفاهیم قرآن کریم، برای هر ریشه یک گره در نظر گرفته شده است. مطابق تعریف، دو ریشه با یکدیگر ارتباط دارند، هرگاه یکی از مشتقات آنها در یک آیه همزمان ظاهر شده باشند (هموقوعی). هرچه هموقوعی دو ریشه با یکدیگر بیشتر باشد، یعنی ارتباط آنها قوی‌تر است و در نتیجه ضخامت یال رسم شده بین آن دو ریشه، بیشتر خواهد بود.

در این سند، اطلاعات مربوط به ریشه‌ی شماره‌ی ۱۸۷۱، «وقد» ثبت شده است. این اطلاعات شامل فهرست مشتقات و تعداد تکرار آنها، فهرست ریشه‌های مرتبط با تعداد هموقوعی و فهرست آیات مرتبط به آن ریشه می‌باشد. همچنین دو نمودار در پیوست این سند وجود دارد که یکی نمودار نقشه‌ی ریشه‌ی «وقد» و یکی نمودار نقشه‌ی مشتقات ریشه‌ی «وقد» می‌باشد.^۱

امید است که این مجموعه و مستندات دیگر آن بتواند زمینه‌ی لازم برای تولید علم قرآن محور را فراهم نماید.

مرکز مطالعات سیستم‌های ترنس‌فیزیکی

شهریورماه ۱۳۸۹

رمضان المبارک ۱۴۳۱

^۱ این اطلاعات از نرم‌افزار «نور الانوار» محصول مرکز تحقیقات علوم کامپیوتری نور، استخراج شده است، که بدین‌وسیله از همکاری آن مرکز برای در اختیار گذاشتن پایگاه داده‌ی ریشه‌ها و کلمات سپاسگزاری می‌شود.

مشخصات

شماره	۱۸۷۱
ریشه	وقد
تعداد تکرار	۱۱
تعداد مشتقات	۱۰
تعداد ریشه مرتبط	۱۰۷

فهرست مشتقات

۱. أُوقِدُوا (۱)	۲. أَسْتَوَقِدُ (۱)	۳. الْمُوَقَّدَةُ (۱)	۴. الْوَقُودِ (۱)	۵. تُوقِدُونَ (۱)	۶. فَأَوْقِدْ (۱)	۷. وَقُودٌ (۱)	۸. وَقُودَهَا (۲)	۹. يُوقِدُ (۱)	۱۰. يُوقِدُونَ (۱)

فهرست ریشه‌های مرتبط

۱. ارض (۳)	۲. حجر (۲)	۳. شکو (۱)	۴. غیر (۱)	۵. ارض (۳)	۶. حجر (۲)	۷. شکو (۱)	۸. غیر (۱)	۹. ارض (۳)	۱۰. حجر (۲)
۲. الک (۱)	۲۴. حرب (۱)	۴۶. شیء (۴)	۶۸. فرعون (۱)	۲. الک (۱)	۲۴. حرب (۱)	۴۶. شیء (۴)	۶۸. فرعون (۱)	۳. الله (۱۲)	۲۵. حقق (۱)
۳. الله (۱۲)	۲۵. حقق (۱)	۴۷. صبح (۲)	۶۹. فسد (۲)	۳. الله (۱۲)	۲۵. حقق (۱)	۴۷. صبح (۲)	۶۹. فسد (۲)	۴. اله (۱۵)	۲۶. حلی (۱)
۴. اله (۱۵)	۲۶. حلی (۱)	۴۸. صرح (۱)	۷۰. فعل (۳)	۴. اله (۱۵)	۲۶. حلی (۱)	۴۸. صرح (۱)	۷۰. فعل (۳)	۵. امر (۲)	۲۷. حمل (۱)
۵. امر (۲)	۲۷. حمل (۱)	۴۹. ضرب (۳)	۷۱. قدر (۱)	۵. امر (۲)	۲۷. حمل (۱)	۴۹. ضرب (۳)	۷۱. قدر (۱)	۶. امن (۱)	۲۸. حول (۱)
۶. امن (۱)	۲۸. حول (۱)	۵۰. ضوء (۲)	۷۲. قول (۳)	۶. امن (۱)	۲۸. حول (۱)	۵۰. ضوء (۲)	۷۲. قول (۳)	۷. انس (۴)	۲۹. خضر (۱)
۷. انس (۴)	۲۹. خضر (۱)	۵۱. طغو (۱)	۷۳. قوم (۱)	۷. انس (۴)	۲۹. خضر (۱)	۵۱. طغو (۱)	۷۳. قوم (۱)	۸. انن (۳)	۳۰. درر (۱)
۸. انن (۳)	۳۰. درر (۱)	۵۲. طغی (۱)	۷۴. کثر (۱)	۸. انن (۳)	۳۰. درر (۱)	۵۲. طغی (۱)	۷۴. کثر (۱)	۹. اهل (۱)	۳۱. ذات (۱)
۹. اهل (۱)	۳۱. ذات (۱)	۵۳. طفء (۱)	۷۵. کذب (۱)	۹. اهل (۱)	۳۱. ذات (۱)	۵۳. طفء (۱)	۷۵. کذب (۱)	۱۰. اول (۱)	۳۲. ذهب (۲)
۱۰. اول (۱)	۳۲. ذهب (۲)	۵۴. طلع (۱)	۷۶. کفر (۳)	۱۰. اول (۱)	۳۲. ذهب (۲)	۵۴. طلع (۱)	۷۶. کفر (۳)	۱۱. ابی (۲)	۳۳. ربیب (۱)
۱۱. ابی (۲)	۳۳. ربیب (۱)	۵۵. طین (۱)	۷۷. کلل (۲)	۱۱. ابی (۲)	۳۳. ربیب (۱)	۵۵. طین (۱)	۷۷. کلل (۲)	۱۲. برک (۱)	۳۴. ربو (۱)
۱۲. برک (۱)	۳۴. ربو (۱)	۵۶. ظلم (۱)	۷۸. کود (۱)	۱۲. برک (۱)	۳۴. ربو (۱)	۵۶. ظلم (۱)	۷۸. کود (۱)	۱۳. بسط (۱)	۳۵. زید (۳)
۱۳. بسط (۱)	۳۵. زید (۳)	۵۷. ظنن (۱)	۷۹. کوکب (۱)	۱۳. بسط (۱)	۳۵. زید (۳)	۵۷. ظنن (۱)	۷۹. کوکب (۱)	۱۴. بصر (۱)	۳۶. زجاج (۲)
۱۴. بصر (۱)	۳۶. زجاج (۲)	۵۸. عدد (۱)	۸۰. کیف (۱)	۱۴. بصر (۱)	۳۶. زجاج (۲)	۵۸. عدد (۱)	۸۰. کیف (۱)	۱۵. بطل (۱)	۳۷. زیت (۲)
۱۵. بطل (۱)	۳۷. زیت (۲)	۵۹. عدو (۱)	۸۱. لعل (۱)	۱۵. بطل (۱)	۳۷. زیت (۲)	۵۹. عدو (۱)	۸۱. لعل (۱)	۱۶. بغض (۱)	۳۸. زید (۱)
۱۶. بغض (۱)	۳۸. زید (۱)	۶۰. عصو (۱)	۸۲. لعن (۱)	۱۶. بغض (۱)	۳۸. زید (۱)	۶۰. عصو (۱)	۸۲. لعن (۱)	۱۷. بغی (۱)	۳۹. سعی (۱)
۱۷. بغی (۱)	۳۹. سعی (۱)	۶۱. عصى (۱)	۸۳. لتی (۱)	۱۷. بغی (۱)	۳۹. سعی (۱)	۶۱. عصى (۱)	۸۳. لتی (۱)	۱۸. بین (۱)	۴۰. سمو (۲)
۱۸. بین (۱)	۴۰. سمو (۲)	۶۲. علم (۲)	۸۴. لئک (۱)	۱۸. بین (۱)	۴۰. سمو (۲)	۶۲. علم (۲)	۸۴. لئک (۱)	۱۹. ترک (۱)	۴۱. سیل (۲)
۱۹. ترک (۱)	۴۱. سیل (۲)	۶۳. غرب (۱)	۸۵. متع (۱)	۱۹. ترک (۱)	۴۱. سیل (۲)	۶۳. غرب (۱)	۸۵. متع (۱)	۲۰. جعل (۲)	۴۲. شجر (۲)
۲۰. جعل (۲)	۴۲. شجر (۲)	۶۴. غلظ (۱)	۸۶. مثل (۶)	۲۰. جعل (۲)	۴۲. شجر (۲)	۶۴. غلظ (۱)	۸۶. مثل (۶)	۲۱. جفء (۱)	۴۳. شدد (۱)
۲۱. جفء (۱)	۴۳. شدد (۱)	۶۵. غلل (۲)	۸۷. مسس (۱)	۲۱. جفء (۱)	۴۳. شدد (۱)	۶۵. غلل (۲)	۸۷. مسس (۱)	۲۲. حیب (۱)	۴۴. شرق (۱)
۲۲. حیب (۱)	۴۴. شرق (۱)	۶۶. غنی (۱)		۲۲. حیب (۱)	۴۴. شرق (۱)	۶۶. غنی (۱)			

فهرست آیات

۱. {البقرة - ۱۷} مَثَلُهُمْ كَمَثَلِ الَّذِي اسْتَوْقَدَ نَارًا فَلَمَّا أَضَاءَتْ مَا حَوْلَهُ ذَهَبَ اللَّهُ بِنُورِهِمْ وَتَرَكَهُمْ فِي ظُلُمَاتٍ لَا يُبْصِرُونَ
۲. {البقرة - ۲۴} فَإِنْ لَمْ تَفْعَلُوا وَلَنْ تَفْعَلُوا فَاتَّقُوا النَّارَ الَّتِي وَقُودُهَا النَّاسُ وَالْحِجَارَةُ أُعِدَّتْ لِلْكَافِرِينَ
۳. {آل عمران - ۱۰} إِنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا لَنْ تُغْنِيَ عَنْهُمْ أَمْوَالُهُمْ وَلَا أَوْلَادُهُمْ مِنَ اللَّهِ شَيْئًا وَأُولَئِكَ هُمْ وَقُودُ النَّارِ
۴. {المائدة - ۶۴} وَقَالَتِ الْيَهُودُ يُدْعِي اللَّهُ مَعْلُولَةً عَلَتْ أَيْدِيهِمْ وَرُعِنُوا بِمَا قَالُوا بَلْ يَدَاهُ مَبْسُوطَتَانِ يُنْفِقُ كَيْفَ يَشَاءُ وَلَيَزِيدَنَّ كَثِيرًا مِنْهُمْ مَا أَنْزَلَ إِلَيْكَ مِنْ رَبِّكَ ظُغْيَانًا وَكُفْرًا وَالْقَيْنَا بَيْنَهُمُ الْعَدَاوَةَ وَالْبَغْضَاءَ إِلَى يَوْمِ الْقِيَامَةِ كُلَّمَا أَوْقَدُوا نَارًا لِلْحَرْبِ أَطْفَأَهَا اللَّهُ وَيَسْعَوْنَ فِي الْأَرْضِ فَسَادًا وَاللَّهُ لَا يُحِبُّ الْمُفْسِدِينَ
۵. {الرعد - ۱۷} أَنْزَلَ مِنَ السَّمَاءِ مَاءً فَسَالَتْ أَوْدِيَةٌ بِقَدَرِهَا فَاحْتَمَلَ السَّيْلُ زَبَدًا رَابِيًا وَمِمَّا يُوقِدُونَ عَلَيْهِ فِي النَّارِ ابْتِغَاءَ جَلِيَّةٍ أَوْ مَتَاعٍ زَبَدٌ مِثْلُهُ كَذَلِكَ يَضْرِبُ اللَّهُ الْحَقَّ وَالْبَاطِلَ فَأَمَّا الزَّبَدُ فَيَذْهَبُ جُفَاءً وَأَمَّا مَا يَنْفَعُ النَّاسَ فَيَمْكُثُ فِي الْأَرْضِ كَذَلِكَ يَضْرِبُ اللَّهُ الْأَمْثَالَ
۶. {النور - ۳۵} اللَّهُ نُورُ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ مِثْلُ نُورِهِ كَمِشْكَاةٍ فِيهَا مِصْبَاحٌ الْمِصْبَاحُ فِي زُجَاجَةٍ الزُّجَاجَةُ كَأَنَّهَا كَوْكَبٌ دُرِّيٌّ يُوقَدُ مِنْ شَجَرَةٍ مُبَارَكَةٍ زَيْتُونَةٍ لَا شَرْقِيَّةٍ وَلَا غَرْبِيَّةٍ يَكَادُ زَيْتُهَا يُضِيءُ وَلَوْ لَمْ تَمْسَسْهُ نَارٌ نُورٌ عَلَى نُورٍ يَهْدِي اللَّهُ لِنُورِهِ مَنْ يَشَاءُ وَيَضْرِبُ اللَّهُ الْأَمْثَالَ لِلنَّاسِ وَاللَّهُ بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيمٌ
۷. {القصص - ۳۸} وَقَالَ فِرْعَوْنُ يَا أَيُّهَا الْمَلَأُ مَا عَلِمْتُ لَكُمْ مِنْ إِلَهٍ غَيْرِي فَأَوْقِدْ لِي يَا هَامَانَ عَلَى الطِّينِ فَاجْعَلْ لِي صَرْحًا لَعَلِّي أَطَّلِعُ إِلَى إِلَهِ مُوسَى وَإِنِّي لَأَظُنُّهُ مِنَ الْكَاذِبِينَ
۸. {يس - ۸۰} الَّذِي جَعَلَ لَكُمْ مِنَ الشَّجَرِ الْأَخْضَرِ نَارًا فَإِذَا أَنْتُمْ مِنْهُ تُوقِدُونَ
۹. {التحریم - ۶} يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا قُوا أَنْفُسَكُمْ وَأَهْلِيكُمْ نَارًا وَقُودُهَا النَّاسُ وَالْحِجَارَةُ عَلَيْهَا مَلَائِكَةٌ غِلَاظٌ شِدَادٌ لَا يَعْصُونَ اللَّهَ مَا أَمَرَهُمْ وَيَفْعَلُونَ مَا يُؤْمَرُونَ
۱۰. {البروج - ۵} النَّارِ ذَاتِ الْوُجُودِ
۱۱. {الهمزة - ۶} نَارُ اللَّهِ الْمَوْقَدَةُ